

2. AUGUST 2024

Kropsdiversitet. De Olympiske Lege er en opvisning i specialiserede kroppe, og intet sted er det tydeligere end i atletik. Det er en pudsigt, paradoksal mangfoldighed.

En atletisk krop

Illustration: Liv Ajse

Lyt

Kø

Artikel gemt

AMALIE LANGBALLE

Hvis jeg er til en af den slags sammenkomster, hvor det sociale samvær er sat på formel – for eksempel teambuilding eller visse polterabendarrangementer – og vi bliver bedt om at dele et »overraskende« stykke information om os, fortæller jeg som regel om dengang, jeg blev fynsmester i kuglestød.

Bevares, så er et fynsmesterskab ikke vildere, større kaniner bliver som regel trukket ud af andres hatte, men jeg er næsten garanteret at forårsage en vis overraskelse.

»Du, kuglestøder?« lyder det forundret. Nogle gange bliver jeg endda spurgt, om min krop var markant anderledes dengang, men det var den ikke. Jeg er og har altid været: almindeligt slank, en lille smule langlemmet.

Den slags spørgsmål hænger naturligvis sammen med, at vi godt ved, hvordan en kuglestøder normalt ser ud. De fleste af os kan stadig huske Joachim B. Olsen som atlet, da han indbragte Danmark nogle af de flotteste resultater opnået i disciplinen (hans stød på 21,61 meter fra 2007 er fortsat danmarksrekord). Dengang kunne hans kropsform vel bedst beskrives som: et ordentligt brød.

Det er en kropstype, der egner sig til kuglestød: Man arbejder ikke med vægtklasser i kuglestød, og det er en fordel at kunne sætte kraft bag. I et interview fra 2012 fortæller Joachim B. Olsen, at han først skiftede fra diskoskast til kuglestød i sine 20'ere, fordi disciplinen passede bedre til hans kropsform. I diskoskast er det en fordel at have en lang kastearm, men efter eget udsagn har Joachim B. Olsen ganske korte arme.

DEN MÅSKE mest ikoniske diskoskaster af alle, den antikke statue *Diskoskasteren* af billedhuggeren Myron, har vel at mærke ikke særlig lange arme (faktisk er proportionerne en smule umenneskelige, overkroppen er for stor til underkroppen), men ikke desto mindre har Joachim B. Olsen ret: I atletik – ligesom i mange andre sportsgrene – starter og slutter en karriere som atlet med den rigtige eller forkerte kropsform.

I et interview fra 2012 fortæller Joachim B. Olsen, at han først skiftede fra diskoskast til kuglestød i sine 20'ere, fordi disciplinen passede bedre til hans kropsform.

Når atletikdelen af OL går i gang fra denne fredag, vil enhver tilskuer kunne se, hvad jeg snakker om. Når den kenyanske mellemdistanceløber og verdensrekordindehaver Faith Kipyegon løber første heat i 5.000 meter for kvinder klokken 18.10 (ifølge planen), vil hun konkurrere sammen med kvinder, hvis kropstype ligner hendes egen: spinkel og muskuløs, men ikke indtil-benet-tynd som langdistanceløberne og ikke *eksplosivt* stærke som sprinterne.

Når den svensk-amerikanske Armand Duplantis skal forsøge at slå (endnu) en af sine egne verdensrekorder i stangspring, vil man bemærke den stærke overkrop og de hurtige ben – disciplinen handler, meget groft sagt, om at overføre energi fra benene til stangen, og ingen gør det så godt som Duplantis. Tuner man ind på højdespringskonkurrencen en af dagene mellem 2. og 10. august, vil man kunne observere aflange, langlemmede kroppe presse deres ofte små numser over en løstsiddende stang – lige siden *Fosbury*-floppet blev den dominerende teknik blandt højdespringere, har der været en teoretisk fordel i at have en lille numse.

Og så fremdeles.

DA JEG SELV gik til atletik som barn og ung kvinde, var mangfoldigheden af kroppe altid noget, jeg fandt opmuntrende. Uanset hvordan man var bygget, var der måske en disciplin, som lige præcis ens egen krop kunne excellere i.

Når jeg ser atletik i dag, forstår jeg naturligvis, at der er tale om en slags paradoksalmangfoldighed: Mens man kan observere mange forskellige kropstyper og etniciteter på stadion, så er aldersspredningen næsten ikkeeksisterende (for at finde ældre OL-atleter skal man skele til dressurridning, hvor få af de konkurrerende i år er over 60 år gamle), ligesom det er velkendt, at kropsdysmorfier og spiseforstyrrelser er udbredte lidelser blandt elitesportsudøvere. Tal fra IOC viste i 2019, at op mod 19 procent og 45 procent af henholdsvis mandlige og kvindelige atleter kæmper med forstyrrede spisemønstre.

At forvandle sin krop – uanset hvilken type – til sin indtægtskilde er ikke uden risici.

Endelig opererer sport også med binære kategorier på en måde, som ikke altid stemmer overens med den virkelighed, vi lever i. Førnævnte stangspringer,

Armand Duplantis stiller op for Sverige, ikke Sverige og USA, som hans statsborgerskaber ellers kunne tilsige (det modsatte problem, ikke at have en nation overhovedet, tager flygtningeholdet heldigvis højde for). Fraværende er også atleter med handicap, i hvert fald indtil De Paralympiske Lege begynder i slutningen af måneden.

TYDELIGST og mest kontroversielt kommer sportens enten-eller-logik måske til udtryk i den skarpe opdeling af køn, som har eksisteret, siden kvinder første gang konkurrerede i atletikdiscipliner i 1928 (ikke alle discipliner, dog, der var eksempelvis stor debat om, hvorvidt det var passende for kvinder at løbe 800-meter). I løbet af 1940'erne begyndte kønsverifikation af kvindelige atleter at blive en ting, og i lige så mange år har både interkønnede – altså det at have en medfødt fysisk variation af ens køn, der gør, at man falder ved siden af de klassiske binære kategorier – og transkønnede atleter været kilde til debat. Flere atleter er i årenes løb kommet i klemme og blevet dømt både inde og ude og inde igen, som det eksempelvis skete for den polske løber Ewa Kłobukowska, der i 1967 fik annulleret sine rekorder på baggrund af en fejlagtig kønstest, der identificerede hende som mand, fordi hun havde en mosaik, som det så smukt hedder inden for genetikken, hvor nogle af hendes celler havde normalt kromosomantal, mens andre af hendes celler havde et atypisk antal kromosomer.

Alligevel og på trods. De næste ti dages tid vil jeg tænde for mit fjernsyn og glædes over, at en atletisk krop kan se ud på mange måder, næsten alle tænkelige måder.

Med alt dette in mente tænker De måske nu, hvordan det så lykkedes mig – en relativ splejs – at sikre mig et fynsmesterskab i kuglestød. Svaret er såre simpelt: Vi var kun to, der konkurrerede, så det var så nemt med det.